

Lees de samenvatting van parsjat Bo.
Beantwoord daarna de vragen.

1. Zet de plagen in de juiste volgorde.

Verbind die woorden met een lijn. De eerste twee woorden zijn al voor je gedaan.

eerste plaag	—	huidontsteking
tweede plaag	—	bloed
derde plaag		hagelbuien
vierde plaag		sprinkhanen
vijfde plaag		kikkers
zesde plaag		wilde dieren
zevende plaag		duisternis
achtste plaag		zandvlooien
negende plaag		dood van de eerstgeborenen
tiende plaag		veepest

2. Kun jij uitleggen waarom Farao het Joodse volk als slaven in Egypte wil houden?

---

3. In deze parasja leren Mosje en Aharon de mitswot van Pesach aan het joodse volk.
Welke mitswot van Pesach ken jij?

---

4. Hoeveel joden hebben er in Egypte gewoond?

De parasja verklaard ...

Bij de laatste plaag is het van groot belang dat de kinderen van Jisraeel doen wat hen is opgedragen, omdat ook zij anders het gevaar lopen dat hun eerstgeborenen sterven. Het joodse volk krijgt van God de opdracht om een lammetje te slachten en dat 's avonds op te eten met matzes en bittere kruiden (maror). Iedere joodse familie moet het bloed aan de deurpost van de buitendeur smeren, om te laten zien dat zij bondgenoot met God zijn. Welk nut heeft het smeren van bloed van een lam aan de deurpost van de buitendeur?

Jouw antwoord:

Volgens **Rasjie** heeft het joodse volk twee bijzondere opdrachten van God gekregen: het slachten van een lam met Pesach en de besnijdenis van joodse jongens. Beide opdrachten hebben met het verbond tussen God en de mens te maken.

Rav Hirsch legt uit dat de kracht van het joodse volk ligt in het familieleven. Pesach is een familiefeest. Er wordt bloed van een lam op de deurpost van de voordeur van het huis gesmeerd om zichtbaar te maken dat het wonen in een huis met stevige muren en een stevig dak een veilig gevoel geeft, maar dat alleen God in staat is om het huis en de bewoners te beschermen tegen gevaren van mensen met slechte bedoelingen en natuurverschijnselen als overstromingen, wervelwinden of blikseminslagen.

Het is volgens **Rav Jitzchak Arama** algemeen bekend dat de Egyptenaren het aanraken van een lam als een grote belediging van hun goden beschouwen. Het is voor hen schokkend om te zien dat het joodse volk een dier, dat zij als heilig beschouwen, doodt en opeet.

? van de week

Deze dag zal voor jullie een gedenkdag blijven en jullie moeten hem als feest vieren voor de Eeuwige. Voor de komende geslachten moeten jullie hem, als een eeuwige wet, tot feestdag maken. Sjemot 12:14

Hoe ziet de Seideravond er bij jullie uit?
Wat doen jullie om deze avond tot een echte 'feestdag' te maken?

Heb jij jouw antwoord al op het prikbord van JELED geplaatst?
Heb je vragen of opmerkingen naar aanleiding van dit werkblad?
Nee, op naar parasjat Besjelach.
Ja, stel je vraag aan JELED.

Stuur een e-mail met de vraag naar edu@nik.nl en je krijgt vanzelf antwoord.

Midrasj

De kinderen van Jisraeel hebben vlak voor de uittocht uit Egypte veel goud, zilver en andere kostbaarheden van de Egyptenaren gekregen. Gewoon, omdat zij er in opdracht van God om hebben gevraagd. Volgens onze geleerden hebben de Egyptenaren hun kostbaarheden vrijwillig aan het Joodse volk gegeven, omdat zij onder de indruk waren van hun eerlijkheid. Tijdens de plaag van de duisternis hebben de kinderen van Jisraeel namelijk alle kostbare voorwerpen van de Egyptenaren gezien, maar zij hebben geen misbruik van de duisternis gemaakt door iets te stelen.

1. Kun jij uitleggen waar de kinderen van Jisraeel het goud, zilver en de andere kostbaarheden van de Egyptenaren voor nodig hebben?

In de tijd van Alexander de Grote hebben enkele Egyptenaren aan deze keizer de volgende vraag gesteld: "God heeft de Egyptenaren respect bijgebracht voor het joodse volk. Zij hebben ons gevraagd om goud, zilver en andere kostbaarheden. Wij hebben gegeven, wat zij aan ons hebben gevraagd. De kinderen van Jisraeel hebben al onze waardevolle spullen meegenomen. Wij willen dat zij onze waardevolle spullen teruggeven." Rabbi Geviha ben Psisa heeft namens het Joodse volk geantwoord.

"Waar hebben jullie dit bewijs vandaan?" vraagt Rabbi Geviha ben Psisa.

De Egyptenaren antwoorden: "Uit de Tora."

"Dan zal ik jullie ook een bewijs uit de Tora geven," zegt Rabbi Geviha ben Psisa. "De kinderen van Jisraeel hebben eeuwenlang als slaven in Egypte geleefd. Geef ons het loon voor de 600.000 mensen, die jullie als slaaf hebben laten werken."

Alexander de Grote heeft de Egyptenaren drie dagen de tijd gegeven om te antwoorden, maar zij hebben geen antwoord gevonden en zijn gevlucht.

2. In de tijd van Mosje kende men niet zoiets als werken in loondienst. Je werkte voor jezelf of je werd slaaf. Dat was niet ongevoel. De midrasj leert ons dat ook een slaaf oftewel dienaar rechten heeft. Wat zijn volgens jou de overeenkomsten en verschillen tussen iemand die tegenwoordig bij 'een baas' werkt en een slaaf uit de tijd van Mosje?

---

3. Welke rechten had een slaaf in de tijd van Mosje?
